

Новини

Комфорт для первісток

На МТФ №2 запрацював новий корівник. Будівля, до якої нещодавно заселено худобу, має свою історію. Реконструкція тваринницьких приміщень на МТФ №2, яка відбулася ще в 70-х роках минулого століття, була надзвичайно прогресивним кроком. Тоді господарство, одне з перших в Україні, переходило до безприв'язного утримання худоби. Корови могли вільно переміщатися у приміщенні, кожна отримала окреме місце для відпочинку. Доїння відбувалося у доїльних залах, що значно полегшило роботу скотарів і доярок, сприяло підвищенню продуктивності праці. З часом селекція корів зробила свою справу – дорослі тварини стали значно більшими, а бокси в сараях затісними. Щоб створити тваринам умови для реалізації їхнього потенціалу вирішено було розпочати будівництво нового корівника. Монтаж залізобетонних конструкцій і даху зробили за один сезон і, щоб приміщення не пустувало, його успішно використовували як сінник.

Цієї весни до роботи приступили будівельники – провели воду, забетонували підлоги, встановили поїлки, стійлове обладнання, двері, звели перехід у доїльний зал, паралельно провели капітальні ремонти у сараї, через який корови йтимуть до доїльного залу, – поновили систему водопостачання, замінили частину стійлового обладнання. Монтажна бригада підприємства встановила систему гноєвидалення, а бригада електриків – підключили механізми і освітлення. Пощастило з погодою, цьогорічна зима дозволила спокійно закінчити всі будівельні роботи, які контролював начальник відділу матеріально-технічного постачання Павло Борисович Захарченко. Головний диспетчер підприємства Катерина Іванівна Ярченко забезпечувала своєчасне підвезення будівельних матеріалів і обладнання. Начальник відділу виробництва продукції тваринництва Віктор Миколайович Кужілко координував монтажні роботи. Завдання засновників підприємства – заселити худобу в це приміщення до Нового року – було виконано.

В листопаді-грудні у нас пройшли великі отели переважно первісток, тому нове приміщення віддали їм, щоб створити належні умови молодому стаду корів. Утримувати тут можна 116 голів. Усе зроблено на сучасному рівні: просторі секції, довгі й широкі бокси, велика кількість зручних поїлок. У цьому сараї легше підтримувати чистоту, годувати корів. В такому приміщенні й тварини почуваються добре, і людям працювати приємніше й зручніше.

Заселення відбулося у переддень Нового року, точно за планом. І це стало чудовим подарунком для нашої ферми.

Алла Осіпова, завідувача МТФ №2

На часі

Тренінг для учасників польових робіт

Фото Ганни Козельської

Напередодні новорічних свят в Центрі органічного землеробства відбулася зустріч головних спеціалістів господарства з механізаторами, які керують багатосильними тракторами на польових роботах.

Працівників привітав генеральний директор ПП «Агроєкологія» Гліб Лук'яненко. Він подякував їм за особистий внесок кожного у здобутки підприємства протягом року, зазначив, що попереду – багато роботи, яка вимагатиме ще більшої відповідальності й професійної майстерності, а потім зупинився на питанні механічного контролю росту бур'янів.

Головний агроном господарства Сергій Козін розповів про особливості технології обробки ґрунту та сівби. Агрономи Павло Панов та Ігор Поляков висвітлили тему внесення органічних добрив та біопрепаратів. Головний економіст Інґа Тараскова ознайомила механізаторів з принципами, за якими здійснюється оплата праці трактористів під час польових робіт в господарстві, роз'яснила, як проводиться моніторинг якості робіт та дотримання технологічних процесів (швидкість руху техніки, глибина обробки тощо), заправлення паливом та відповідності нормам його використання. Показала, яких збитків підприємству завдає порушення технології виконання тих чи інших операцій і як це відбивається на заробітній платі працівників. Вона також зауважила, що вся інформація, яка стосується формування й розміру заробітної плати конкретних працівників, для них відкрита, і вони завжди можуть з нею ознайомитися, прояснити ті чи інші моменти. Інґа Володимирівна навести й цікаві цифри. Так, протягом 2019 року польові роботи в сумі виконані на 41 тис. га, тобто в кілька разів перевищили фізичну площу полів підприємства.

Організатори зустрічі використали слушну нагоду, щоб ознайомити трактористів з новинками в галузі механізації й технічного забезпечення аграрного сектору.

Представники компанії Zeppelin, техніка якої широко використовується в господарстві, зробили ряд корисних презентацій і доповідей. Так, фахівець з напряду тракторів Fendt, Valtra Михайло Філончук (Київ) розповів про вдосконалений варіант моделі Fendt-936, виставку Agritechnica в Німеччині, де новий Fendt-942 був визнаний трактором року, телескопічний навантажувач цієї фірми та інші новинки. Менеджер з продажу Полтавської філії компанії Zeppelin Олександр Саватєєв і сервісний інженер Полтавської філії Володимир Петренко детально зупинилися на особливостях управління тракторами, які використовує «Агроєкологія», їх обслуговуванні, збереженні. І хоча в залі зібралися досвідчені механізатори, їм цікаво й корисно було дізнатися про деякі нюанси поводження з технікою, прояснити для себе ті чи інші питання, що виникли в них у процесі експлуатації.

Ми поцікавилися в Олександра Саватєєва, як його компанія оцінює співпрацю з «Агроєкологією».

– Ми раді, що в нас є такий партнер, – зізнався представник Zeppelin. – Адже наша компанія теж спрямована на «зелене» виробництво, максимальне збереження навколишнього середовища. І в цьому філософії Zeppelin і «Агроєкології» співпадають. Зараз на підприємстві працює вісім одиниць нашої техніки. Ми пишаємося нашою співпрацею і сподіваємося, що вона й надалі триватиме та буде взаємовигідною.

Володимир Петренко поділився своїми враженнями від роботи наших трактористів з технікою, придбаною в цій компанії.

– Ваші трактористи ставляться до техніки на «відмінно», – запевнив сервісний інженер. – Про це свідчить, наприклад, те, що перші трактори Fendt, придбані «Агроєкологією» вже досить давно, працюють дотепер. Значною мірою це залежить від самих трактористів. Адже людина, яка працює на тракторі тривалий час, знає про особливості його експлуатації, догляду за ним більше, ніж деякі працівники сервісних служб. І приємно бачити, що після закінчення гарантійного терміну трактористи стежать, щоб обслуговування відбувалося своєчасно з необхідною періодичністю.

Отже, підсумки підбито, окреслено завдання на наступний рік, головні з яких, як завжди, – вирощування рясних врожаїв органічного збіжжя, корисного для людей, відтворення й примноження родючості ґрунту. І жодне з цих завдань неможливо виконати без звитяжної праці механізаторів, які вже зовсім скоро вийдуть у поля, щоб внести свою вагому частку в загальну справу колективу ПП «Агроєкологія».

Галина Озерська

Актуально

Тваринництво: підсумки й перспективи

На початку нового року працівники тваринницької галузі традиційно підбивають підсумки року, що минув. Так, 2019-й вже став історією, але його здобутки, труднощі й уроки стали основою для того, щоб зробити висновки й продовжувати розвиток цього важливого напрямку на нашому підприємстві.

В цілому по підприємству за минулий рік ми отримали 13 тис. т молока, збільшивши показник минулого року. Середній надій на корову зріс на 133 кг, сягнувши 6670 кг, також поліпилися показники жиру в молоці. На всіх фермах збільшилися середньодобові прирости живої ваги молодняку ВРХ й досягли 764 г. На 1000 ц збільшилося виробництво м'яса ВРХ.

Серед ферм лідером за рядом показників став колектив **МТФ №5** (завідуюча Надія Каниболоцька). Так, першість з валового виробництва молока ферма утримує вже кілька років поспіль. Протягом 2019-го року тут наділили молока найбільше серед усіх тваринницьких підрозділів – понад 4000 т, перевершивши при цьому попереднє власне досягнення на 243 т. Також найвищим був середній надій на корову – 7032 кг. Причому, минулорічний результат по цьому показнику працівники підрозділу збільшили на 425 кг. Крім того, на 275 ц зросло виробництво м'яса.

Одним із факторів, що вплинув на результати, Надія Каниболоцька вважає зміни в організації праці та годівлі стада, які відбулися в останньому кварталі за консультативної підтримки фахівця з організації й управління молочним бізнесом Ельмана Оруджова. Своєрідним полігоном для впровадження новинок стала МТФ №5. Тут змінився графік годівлі тварин, внесені зміни в стратегію групування тварин, раціони та ін. Водночас зросла роль тваринників, які працюють безпосередньо в приміщеннях. Вони стежать, щоб корм був

своєчасно підгорнутий на кормових столах, щоб корови ніколи не стояли над порожньою годівницею. Ефективнішим стало використання кормів, з'їди тепер щоденно прибирають і переважують перед початком годівлі, у залежності від поїдання кормів корегуються об'єми роздачі. Звісно, кращому використанню кормів сприяє і раціон, який останнім часом був скоригований. Допомогає й програма годівлі, яка встановлена на кормозмішувачі й навантажувачі. Щодня ми бачимо скільки яких кормів завезено тваринам по групах, управляємо змінами з комп'ютера. Сучасна програма стала наступницею системи годівлі PROFEED, яка свого часу допомогла зробити великий крок вперед в організації годівлі. Рік тому для можливості кращої аналітики й управління годівлею було прийнято рішення встановити програму ДТМ. Механізатори, що працюють на МТФ №5, успішно її опанували й застосовують, досягаючи високої точності завантаження інгредієнтів, змішування і роздачі. Зараз на навантажувачі кормів трудиться Василь Нечитайло, а на роздаванні – Василь Марційчук. Завідуюча фермою відзначає високий професіоналізм і надійність трактористів.

– У кожен сарай кормороздавач заїжджає чітко за графіком, завжди в один і той самий час, – говорить Надія Каниболоцька. – Завантаження кормозмішувача відбувається строго за раціоном. У різних сараях – різні групи тварин, і, відповідно, різні раціони. Ми ніколи не насиплемо зайвого – ні комбікорму, ні силосу, ні сінажу.

Оскільки на кормових столах постійно є корм, корови на нього не жадні, їдять у будь-який час. А в корови, як відомо, молоко на язиці.

Задоволена керівниця й роботою операторів з видалення гною. Його із сараїв видаляють тричі на день. Кожного дня в боксах поновлюють солому, щоб корови лежали на чистій підстильці, адже це – профілактика захворювань, насамперед – маститу, хвороб репродуктивної системи.

Багато уваги на фермі приділяють вирощуванню молодняку, тому за минулий рік тут зросло середньодобові прирости живої ваги. У цьому завфермою вбачає чималу заслугу телятниці Лариси Кузич, яка випоєє найменших телят і в гарному стані передає їх у старшу групу.

Узагалі Надія Каниболоцька переконана, що успіх підрозділу залежить від кожного працівника, їх злагодженої роботи.

– У нас згуртований колектив, – розповідає вона. – Кожен підходить до роботи відповідально, намагається виконувати її добре, адже розуміє, що це впливає на загальний результат, а відповідно – й на винагороду за працю.

Друге місце з валового надою молока (понад 3000 т) займає **МТФ №2** (завідуюча Алла Осіпова). Порівняно з минулим роком, цей показник збільшили на 215 т. На 186 кг зріс середній надій на корову, сягнувши 6649 кг. Збільшився й відсоток жиру в молоці. На 122 ц більше вироблено м'яса.

Досягнення цих результатів Алла Осіпова вважає заслугою всього колективу.

– Це – сумлінна колективна праця, – впевнена вона. – Багато важить організація робіт та контроль за їх виконанням. Робимо це разом з ветлікарем Ігорем Чернецьким та обліковцем Ніною Ферелетич. А ще дуже допомагає Галина Михайлівна Осіпова, яка багато років завідувала цією фермою. Вона й зараз продовжує тут працювати, завжди готова підказати, дати пораду.

Причину труднощів, що виникають, завфермою вбачає у нестачі кваліфікованих кадрів, адже зараз у селах бракує робочих рук, через що важко підібрати працівників, які б любили тварин, роботу з ними. Певною мірою проблему вдається вирішити залученням робітників, які приїжджають з інших регіонів країни й працюють тут за контрактом по кілька місяців. Саме вони доглядають молодняк та биків на відгодівлі МТФ №2. Тому й результат по середньодобових приростах живої ваги молодняку протягом року тут виявився найкращим по підприємству – 930 г. Причому, ферма поліпшила свій власний показник попереднього року.

Важливим фактором для досягнення високих показників Алла Осіпова вважає збалансовану годівлю. Вона відзначає, що минулої зими були певні труднощі з кормами і їх доводилося дуже економити. В нинішньому зимово-стійловому періоді стадо забезпечене кормами в необхідній кількості. Радіє завфермою і можливістю повноцінної роботи з програмою годівлі PROFEED. Багаторічні спроби впровадити її на цій фермі наражалися на низьку кваліфікацію трактористів, які не змогли її опанувати. Зараз на навантажувачі кормів тут трудиться Володимир Демочко, а на роздаванні – Ростислав Демочко. Причому, обслуговують вони одразу дві ферми – №2 та №1. Спочатку годують худобу в Харенках, а потім переїжджають в Михайлики. З програмою розібралися, навантажують і роздають корми відповідно до раціону, який теж, до речі, знав змін на краще.

– Давно хотілося повноцінно працювати з цією програмою, – говорить Алла Осіпова, – довго це не виходило. Але з листопада вже все налаштували, і я за цю роботу спокійна.

Продовження на 4 сторінці

Ніл Кінсі: «Слід жити ґрунт, а не рослини»

Нещодавно в Києві в рамках конференції «Точне ґрунтознавство та управління зональністю полів» пройшов триденний тренінг відомого американського ґрунтознавця Ніла Кінсі. На цьому заході побували й представники ПП «Агроекологія»: генеральний директор Гліб Лук'яненко та спеціалісти агрономічної служби.

Ніл Кінсі – власник і керівник компанії Kinsey Agricultural Services, Inc., розташованої у штаті Огайо (США). Він – син фермера, в юності разом з батьком працював у полі. Тоді фермери, досліджуючи свої поля, переважно звертали увагу на вміст у ґрунті макроелементів – азоту, фосфору, калію. Пізніше, під час навчання в університеті, Ніл Кінсі познайомився з відомим науковцем доктором Вільямом Альбрехтом, який був переконаний – родючість ґрунту значною мірою залежить від наявності в ньому мікроелементів, які у взаємодії з макроелементами її і формують. Наприклад, для засвоєння азоту рослиною необхідна сірка. Ніл Кінсі перейняв цю ідею, а з часом розвинув й успішно застосував її на практиці.

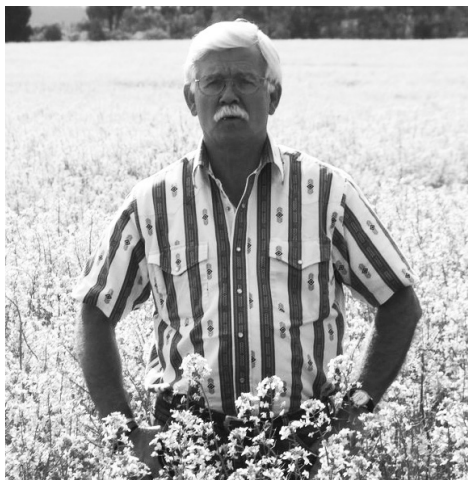
З 1973 року він консулює сільгоспвиробників США й Канади. Нині Ніла Кінсі знають в багатьох країнах світу. Серед його клієнтів – як дрібні виробники фруктів чи овочів, так і великі зернові компанії. Причому, близько третини з них – органічні. Компанія Ніла Кінсі має власну лабораторію. Зразки ґрунтів сюди надсилають з 70-ти країн п'яти континентів. На основі лабораторних досліджень надають рекомендації з поліпшення ґрунту. Крім цього, Ніл Кінсі проводить навчання для аграріїв, як у власній компанії, так і під час поїздок до своїх підопічних. Нещодавно популярна в зарубіжних фермерів та агрономів книга «Практична агрономія Ніла Кінсі» надрукована й в українському перекладі.

Основна думка, яку Ніл Кінсі доносить до землеробів: «Слід жити ґрунт, а не рослини». Цікаво, що вона повністю співпадає з висновками, зробленими на іншому континенті видатним українським аграрієм Семеном Свиридоновичем Антонцем. В одній із своїх статей Семен Свиридонович зауважив, що «якби взяти гектар рілля й відмити всі мікроорганізми з шару ґрунту, де є повітря, тобто 5-10 см, то їх би набралось кілограмів 500. А це – великий «бик»! Його треба годувати. Тож нам, вирощуючи врожай, потрібно весь час думати, що та біота їстиме». У своїй системі землеробства Семен Свиридонович звертає увагу, насамперед, на забезпечення ґрунтової біоти достатньою кількістю органічної маси – від перегною і сидератів до пожнивних решток.

Ніл Кінсі пропонує спонукати ґрунтову біоту до розвитку, регулюючи кількість і співвідношення в ґрунті макро- і мікроелементів, води, повітря, на основі результатів лабораторного аналізу. Він далекий від внесення великої кількості мінеральних добрив. Якщо аналіз, проведений в лабораторії Ніла Кінсі, засвідчив, що в ґрунті не вистачає певного елемента, він не радить одразу ж купувати мінеральні добрива, до складу яких входить цей елемент, і терміново вносити в ґрунт. Він визначає елементи, які входять до складу ґрунту, у відсотках і аналізує їх співвідношення. Тому фермер може отримати рекомендацію про внесення якоїсь іншої речовини, яка вплине на перебіг хімічних реакцій – окислення чи підлучення ґрунту. І в цьому випадку обраною речовиною може стати не синтетичне добриво, а, приміром, вапно. Якщо ж йдеться про органічне виробництво, американський фахівець дає рекомендації відповідно до переліків препаратів, дозволених для використання в органічному секторі конкретної країни. Це можуть бути певні мінерали, наприклад, кальцит, трав'яне чи кісткове борошно тощо. Узагалі, який би напрям не використовували в господарстві – інтенсивний чи органічний – поради Ніла Кінсі завжди засновані на тому, щоб оживити біоту, підвищити ефективність вирощування сільгоспкультур за рахунок відтворення природної родючості ґрунту, не завдати шкоди довкіллю.

– Головна думка, яку я хочу донести, – говорить Ніл Кінсі, – це те, що аналіз ґрунту можна використовувати значно ефективніше, ніж ви можете собі уявити. Якщо ми правильно відбираємо зразки, ми можемо точно сказати, що означають отримані цифри для поля. З іншого боку – не варто цього робити, якщо ви не знаєте, як управляти цими процесами.

Під час семінару Ніл Кінсі приділив увагу цілому ряду питань. Зокрема використанню органічних добрив – компосту, сидератів тощо. За його розрахунками, для того, щоб мати достатню гною, на один акр поля (приблизно 0,4 га) треба утримувати одну корову. Це дещо відрізняється від вітчизняних рекомендацій мати одну корову на один гектар. Крім того, він радить тим, в кого немає стільки корів, вносити іншу органіку, яка замінила б відповідну кількість гною. Звернув увагу й на те, що відсутність певного елемента в ґрунті призводить до меншого його вмісту у вирощених на цій землі кормах. Споживаючи такі корми, корови, відповідно, виробляють гній, в якому також не вистачає даного елемента. Перегній чи компост, отримані з такого гною, також не можуть поповнити його

Ніл Кінсі

запаси на полі. Таким чином, коло замикається. Щоб його розірвати, треба або вносити мікроелемент, якого не вистачає, або вживати заходів, щоб перевести наявний в ґрунті мікроелемент у форму, більш доступну для рослин.

Ще одне важливе питання – створення й підтримання оптимальної пористості ґрунту. Тут у Ніла Кінсі теж свій підхід, який базується на здобутках одразу кількох наук – органічної, неорганічної й колоїдної хімії, фізики, біології тощо. Зокрема, він відзначає велику роль у формуванні пористої структури ґрунту наявності й оптимальному співвідношенню в ньому кальцію й магнію. Звісно ж науковець враховує і вплив на ґрунт копінт худоби, яку на ньому випасають, ґрунтообробної техніки, тракторів, багаторічних трав та багатьох інших факторів. Цікаво, що регулюючи структуру ґрунту, можна впливати й на поширення різноманітних бур'янів та комах. Зокрема, Ніл Кінсі розповів історію, яка сталася, коли його батько взяв в обробіток нову земельну ділянку. Виявилось, що на цьому полі хвощ повністю забивав культурні рослини. Позбутися бур'яну вдалося, поліпшивши структуру ґрунту за рахунок оптимізації співвідношення в ньому кальцію й магнію. Структурований ґрунт став непридатним для існування цієї рослини. При цьому не були потрібні ні гербіциди, ні додатковий механічний обробіток.

Цікавим також є підхід вченого до зональності поля. Зараз поширюється технологія точного землеробства, коли добрива вносять у необхідній кількості в конкретному місці даного поля. Підхід Ніла Кінсі передбачає вирівнювання ро-

дючості ґрунту на всій площі. Зробити це важче, але з часом доглядати за таким полем буде легше. Спираючись на результати аналізів, Ніл Кінсі може дати рекомендації щодо поліпшення структури ґрунту і його якісних показників на багато років і навіть на десятиліття вперед.

Американський фахівець упевнений, що земля має бути не просто родючою, а й здоровою, і наполягає на цьому в своїх порадах.

– Моя перша рекомендація – це відкоригувати рівень поживних речовин в ґрунті таким чином, щоб мати сприятливе середовище для розвитку біоти, – говорить він. – Це те, на чому я завжди наголошую: наша справжня ціль – нагодувати біоту, і дати біоті можливість нагодувати ґрунт.

І в цьому вони повністю співзвучні з Семеном Свиридоновичем Антонцем.

Звісно, це – лише невелика частина того, про що розповідав Ніл Кінсі. Протягом трьох днів навчання він зачепив дуже багато важливих для агрономів і фермерів питань. Для нас участь у семінарі Ніла Кінсі була цікавою з кількох причин. Так, зокрема, ми побачили як, правильно інтерпретуючи результати аналізів ґрунту, можна впливати на його родючість.

В Україні є компанія, яка організовує доставку зразків ґрунту до США, в лабораторію Ніла Кінсі. Оскільки наша земля майже за півстоліття застосування ґрунтозахисного й органічного землеробства набула власної міцної структури і високих показників родючості, цікаво було б отримати наукове обґрунтування процесів, що в ній відбулися.

А ще вразило, що люди, які живуть на різних кінцях планети, як Семен Свиридонович Антонець і Ніл Кінсі, працюють в одному напрямі, приходять до одних і тих самих висновків щодо механізмів і способів відтворення родючості ґрунту. Причому, це відбувалося й раніше. Так, Едвард Фолкнер, автор книги «Безумство пахара», якою в свій час зачитувався Семен Свиридонович, випробовував свою систему ґрунтозахисного обробітку ґрунту саме в штаті Огайо, де живе Ніл Кінсі. А знаменитий науковець Іван Овсінський проводив схожі досліді на території сучасної Одещини й на Полтавщині. Ми пишаємося здобутками наших земляків та водночас цінуємо досягнення зарубіжних науковців та аграріїв. Адже всі вони спрямовані на збереження найціннішого ресурсу – ґрунту, який, будучи здоровим і нагодованим, своєю чергою здатен завжди годувати людство.

Сергій Козін, головний агроном

Актуально

Тваринництво: підсумки й перспективи

Початок на 1 стор.

Більшої уваги на цій фермі вимагає робота з відтворення стада, адже показники тільності стада порівняно з попереднім роком погіршилися.

В 2019 році так і не вдалося збільшити валове виробництво молока на МТФ №4 (завідуючий Сергій Ярош) та МТФ №1 (завідуючий Іван Лега). Хоча на МТФ №4 змогли підняти середній надій на корову на 261 кг, тож по цьому показнику, який досяг 6736 кг, ферма вийшла на друге місце в господарстві. Також збільшився відсоток жиру в молоці. На 435 ц зросло виробництво м'яса.

Сергій Ярош пояснює, що завдання з валового виробництва молока не вдалося виконати переважно через зменшення поголів'я корів. Утім, як всередині колективу, так і за підтримки керівництва підприємства, колектив був націлений на підняття надою від кожної корови. За допомогою консультанта Ельмана Оруджова вдалося вирішити й питання годівлі – впроваджене одноразове роздавання кормів, годівля відбувається суворо за графіком, триває постійний контроль точності завантаження і роздачі. З новою програмою годівлі працюють Михайло Крамар на навантажувачі й Микола Сухоняк на кормороздавачі. Світлана Шуніна за потреби вносить необхідні коригування.

– ДТМ – хороша програма, хоча виявилася й дещо важчою для опанування, ніж попередня, – говорить Сергій Ярош. – Але вже її освоїли, користуємося й побачили переваги. Вона більш практична, з її допомогою можна точніше проводити навантаження й роздавання, адже має меншу похибку. Важливо, що монітори є в тракторах обох механізаторів. Тому працівник, який роздає корм, одразу бачить, скільки його напарник насипав у міксер, скажімо, сінажу чи комбікорму, може це проконтролювати. Таким чином, відповідальність за правильну годівлю лежить на них обох, і це підвищує ефективність їх спільної праці.

Виправляємо й ситуацію з відтворенням стада. Оператор штучного осіменіння з багаторічним стажем Інна Михалченко передає свій досвід молодому спеціалісту, ветеринарному лікарю і оператору штучного осіменіння Віталію Курінному. Фактично, зараз вони працюють разом, що робить цю роботу дуже ефективною. Тож, попри тимчасові труднощі, за результатами

2019-го року саме на МТФ №4 досягнуто найкращий результат по заплідненості після першого осіменіння, найкоротший сервіс-період, впевнене друге місце за кількістю осіменень на плодотворені. Останнім часом збільшилася кількість отелень.

Доброю є й робота телятниць. Так, за минулий рік середньодобової прирости живої маси телят склали 747 г, що більше, ніж у попередньому році, і є другим результатом по підприємству. Завфермою відзначає Яну Тарасенко, яка зараз працює з найменшими телятами. Це – молода людина, яка порівняно недавно трудиться на цій ділянці, але вже гарно себе зарекомендувала. Телят від неї приймає в свою групу досвідчена телятниця Ольга Ростовська, яка протягом багатьох років успішно вирощує молодняк для повноцінного поповнення стада.

У листопаді-грудні на фермі вдалося збільшити валові надой молока, що дозволяє з впевненістю дивитися у майбутнє. Додає оптимізму й ставлення колективу до роботи, бажання працювати й досягати результатів.

Колектив МТФ №1 за минулий рік отримав 2500 т молока, середній надій на корову склав 6097 кг. Проти попереднього року одержано на 118 голів більше телят, – і це кращий результат по підприємству. На 327 ц вироблено більше м'яса ВРХ.

Одним із факторів, через який на МТФ №1 не вдалося збільшити виробництво молока, помічник завідувачого фермою Оксана Чорнобай вважає проблеми з організацією годівлі.

– На цю ферму я прийшла працювати сім місяців тому, – згадує вона. – Корови були худі, програма годівлі давала збої, часто мінялися трактористи. Зараз годівлю тварин забезпечують Володимир Демочко і Ростислав Демочко. Надійна добросовісна команда. Працюють вони добре, дотримуються графіка, затверджених раціонів, використовують програму PROFEED. Впорядкування годівлі поліпшило кондиції тварин, збільшило їх продуктивність.

Зараз на фермі активно працюють над проблемами відтворення стада досвідчені ветеринарні фахівці Олег Денисенко і Тетяна Мілька, які нещодавно влилися в колектив. Вони ретельно виявляють тварин в охоті, готують їх до осіменіння, проводять ректальні дослідження, запліднення.

Нині надой на МТФ №1 зросли. Цьому сприяло як поліпшення годівлі, так і велика кількість отриманих отелень у листопаді-грудні.

Протягом 2019-го року на фермі збільшилися середньодобові прирости живої ваги молодняку ВРХ і становлять 721 г. Працівники ферми відзначають старанну роботу телятниць Лариси Шимко, котра відповідає за групу молодняку 1-4 місяців.

В майбутнє підрозділу Оксана Чорнобай дивиться з оптимізмом.

– Позитивні зміни вже відбуваються, – говорить вона. – Працюватимемо далі й поступово робитимемо нашу ферму все кращою.

Що ж, іще один рік пройдено. Він був нелегким для тваринництва всієї країни, адже закривалися ферми – в тому числі, й у Шишацькому районі, зменшилися поголів'я. Наше підприємство продовжує розвивати галузь, впроваджує новачки, надає роботу людям, виробляє високоякісне молоко і м'ясо. Ми знаємо, наскільки важливий внесок кожного працівника в загальний успіх, і цінуємо його. Впевнені, що наша спільна робота й надалі буде успішною, і разом ми зможемо вивести тваринницьку галузь на ще вищий рівень.

Олена Кришталь, зоотехнік-селекціонер

Європа скорочує використання пестицидів

Попри нещодавні протести німецьких і французьких фермерів проти заборони застосування у аграрному виробництві ряду гербіцидів, у найближчі роки у ЄС ці препарати поступово виводитимуть з обігу. Щоправда, поки що це стосується засобів, які містять гліфосат.

Першою в Європі країною, де прийнято рішення про повну заборону використання гліфосату, став Люксембург. З 1-го лютого нинішнього року у Люксембурзі всі продукти, що містять гліфосат, будуть відкликати з ринку, а з 30 червня роздрібним торговцям буде заборонено закуповувати і продавати продукти, в яких виявлено цю речовину. 31-го грудня 2020 року стане останнім днем, коли гліфосат можна буде використовувати в цій країні. Фермерів, звісно, не залишать без державної підтримки. Ті з них, хто вже сьогодні готові відмовитися від гліфосату, додатково отримуватимуть 30 євро субсидії на один гектар ріллі, 50 євро на гектар виноградників і 100 євро на гектар фруктових насаджень. Міністр сільськогосподарства Люксембургу Ромен Шнайдер вважає заборону гліфосату значним кроком вперед у справі захисту біорізноманіття та навколишнього середовища. В інших країнах Європейського Союзу використання гліфосат-гербіцидів обмежили до 15-го грудня 2022 року.

Що ж таке гліфосат? Це діюча речовина більшості гербіцидів, з яких найвідомішим є Раундап виробництва компанії Монсанто. Нагадаю, що Раундап – це гербіцид широкого спектру дії для боротьби з усіма видами бур'янів і навіть чагарників. Як зазначає виробник, препарат містить 36% гліфосату, все інше – допоміжні речовини. Гербіцид відносять до 3-го класу токсичності, він діє при різних діапазонах температури та викликає повну загибель рослинності.

Якщо взяти характеристику пестицидів і описати їх вплив на навколишнє середовище, то умовно їх поділено на чотири класи: перший – надзвичайно небезпечні препарати, другий – небезпечні препарати, третій клас – помірно небезпечні, і четвертий – мало небезпечні. Тож, якщо довіряти упаковці й характеристиці препарату, то він, нібито, не надто шкідливий. Утім, крім фермерів, які хочуть використовувати гліфосат і надалі, є значна частина господарів, які проводять мітинги за те, щоб видалити гербіциди з гліфосатом із реєстру препаратів, дозволених для використання. Німеччина, яка хоче заборонити використання препаратів на основі гліфосату, сама є їхнім виробником. Тож спробуємо розглянути ситуацію детальніше.

Отже, гліфосат є діючою речовиною багатьох популярних гербіцидів – Торнадо, Урагану, Глифори тощо. Чи багато знайдеться людей, які хоча б раз не використовували у себе на присадибній ділянці гербіциди? У будь-якому магазині з продажу засобів захисту рослин вам одразу запропонують Ураган або Раундап. Зрозуміло, що діють вони дуже ефективно, і це значно зменшує зусилля на боротьбу з небажаною рослинністю. Але, як показують дослідження, їх дія не безслідна.

У 2012 році було виявлено, що гліфосат викликає у людей цитотоксичність і генотоксичність, а у 2015 році Міжнародне агентство з вивчення раку зробило заяву, що гліфосат є канцерогеном і може викликати онкозахворювання. За даними 2019 року, на компанію-виробника було подано 18400 судових позовів щодо онкологічної дії гліфосату. Отже, вважати, що пестициди не шкідливі, це просто абсурд.

Хотілося б зазначити ще одну важливу річ. Перші ГМО культури, а саме соя, змогли поширитися завдяки Раундапу. Відомо, що соя дуже делікатна у вирощуванні культура, і було дуже важливо підібрати гербіцид для захисту її посівів від бур'янів. Звичайні сорти сої були нестійкими до гліфосату, тому у 1996 році Монсанто випустила на ринок першу модифіковану сою, яка мстила ген стійкості до Раундапу. Це спри-

яло швидкому поширенню ГМО-насіння по всьому світу. В 2007 році близько 92% сої, яка вирощувалася у США, була модифікована, а в продукції при проведенні аналізу знаходили підвищену кількість гліфосату.

Деякі вчені говорять, що Раундап і генетично модифікована соя не шкідливі, а виробництво ГМО-продукції це – прогрес у розвитку сільськогосподарства. Проте, питання її впливу на організм людини досі ґрунтовно не досліджено. Тому деякі держави взагалі відмовилися від вирощування такої сільськогосподарської культури як соя.

У нашій державі заборони на гербіциди на основі гліфосату, як і на геномодифіковані рослини, немає, отже, вирішувати чи користуватися ними, – власний вибір кожного фермера, агронома, городника. Але, напевне, варто дослухатися до прогресивної світової громадськості, яка порушує питання про заборону застосування речовин, несумісних з життям людини. Адже збереження власного здоров'я, здоров'я дітей, односельців, громадян і здорового не отруєного довкілля того варте.

*Вікторія Дем'янюк,
член Громадської спілки
«Полтавське товариство сільського
господарства»*

Ми органічні

Сторінками книги – до країни Органіки

Цими днями у рамках проекту «Ми органічні» у світ вийшла книжка «Подорож до країни Органіки». Вона розповідає дітям та дорослим про виробництво й особливості органічної продукції.

«Ми органічні» – спільний проект ТОВ «Укролія» і ПП «Агро-екологія», основною метою якого є популяризація органічного виробництва, так би мовити, «від поля – до столу». Проект діє вже два роки і об'єднує навколо цієї ідеї все більше людей. Значна частина заходів призначена для дітей та молоді, адже харчування органічною продукцією, існування в чистому навколишньому середовищі, здоровий спосіб життя необхідні саме їм – для щасливого майбутнього. У рамках проекту для дошкільнят, школярів, студентів, а також їхніх батьків проводяться екскурсії на поля, ферми, у виробничі цехи, лекції фахівців, майстер-класи, профорієнтаційні заходи, ігри, вікторини, конкурси тощо. А тепер з'явилася ще й книга.

Нове видання у доступній формі розповідає про те, чому споживання органічної їжі стало вимогою часу, як виробляють органічні продукти рослинництва й тваринництва, як споживач може їх розпізнати, придбати, від чого залежить їхня ціна. Розповідь побудована у вигляді екскурсії, де сторінки – це «станції» з назвами «Польова», «Садова», «Овочева», «Хлібна», «Олійна», «Молочна», «Курочка Ряба», на кожній з яких зупиняється уявний потяг, яким подорожує читач. Є в книжки й інтерактивна частина: іноді читачеві необхідно зламати секретний код, знайти вихід з лабіринту чи розгадати шараду. Видання гарно ілюстроване.

Розробили ідею і втілили її в життя піар-менеджер ТОВ «Укролія», куратор проекту Світлана Луценко та організатор громадських заходів ПП «Агро-екологія» Наталія Переяслівська. Про роботу над книгою розповіли самі авторки.

– Ваш творчий підхід до справи, любов до дітей допомогли зробити своєрідний посібник, який в доступній формі поширюватиме знання про органічне виробництво серед юних читачів. Як виникла ця ідея? – запитали ми в Світлани Луценко.

– Два сезони поспіль ми проводили екскурсії в рамках проекту «Ми органічні». В ігровій формі, за допомогою мультиплікації ми розповідали дітям і їхнім батькам про особливості органічного землеробства й переробки. Прагнули, щоб отримана інформація допомогла переосмислити харчові звички у сім'ях. І тоді я подумала, чому б не створити книгу, яка відкриє двері читачам маленьким і дорослим у світ органіки. Для мене було важливо, щоб книга стала чудовим вибором для сімейного читання, об'єднала всю родину в обговоренні прочитаного.

– Як створювалася книга, хто працював над текстами, дизайном?

– Створити власну книгу – великий труд, що потребує неабияких розумових, емоційних і творчих зусиль, але разом з Наталією Переяслівською ми здолали цей шлях. Наталія Миколаївна досвідчений методист, вона багато років працює з дітьми дошкільного віку. Зараз в Центрі органічного землеробства ПП «Агро-екологія» вона проводить зустрічі з школярами і дошкільнятами місцевих громад, розповідає про органічне землеробство й тваринництво, влаштовує «органічні» майстер-класи, дискусії, конкурси, командні змагання. Значна частина її розробок та ідей потрапила до книжки.

Художнє оформлення книги здійснив дизайнер Єгор Довгопол. Для нього я складала технічне завдання на кожний розворот книги, а він майстерно втілював наш задум у художніх

Нова книга та її авторки Наталія Переяслівська і Світлана Луценко

формах. На його ілюстраціях можна побачити і будівлі центрального офісу «Агро-екології» й заводу «Укролія Органік», і поля, і ферми, і продукцію.

До того, як розробити структуру книги, я вирішила перевірити, що зможуть зрозуміти малюки з прочитаного, а чого – не зрозуміють. На мій погляд, це – головне. Тому запропонувала послухати текст своєму чотирирічному сину. Насправді дітям подобається практично все, якщо це добре написано і має щасливий кінець. Звісно, дівчаткам переважно подобаються розповіді про принцес, а хлопчикам – про супергероїв, але ми свідомо уникали цих тем, адже наразі їх надзвичайно часто експлуатують. Водночас не вистачає книжок про звичайні, повсякденні речі: про працю на городі, природу, будівництво... Книжки на ці дуже важливі теми якщо й з'являються, то, на жаль, у зарубіжних авторів, в перекладах з інших мов. І наше видання – одне з тих, які мають заповнити цю нішу.

– Видання розраховане на певну цільову аудиторію?

– Ні, конкретної аудиторії ми не визначали. Ця книга закликає кожного замислитися про свій спосіб життя. Ми намагалися зламати стереотип, нібито органічна продукція – це черговий хід маркетологів. Молодших школярів наша книга спонукатиме дослухатися до батьків, коли вони пояснюватимуть їм, що корисніше яблуко, в якому є черв'ячок, а не вощений блиск, що необхідно їсти овочеві салати з олією, а не майонезом, тощо. Старшим школярам і студентам ми хочемо донести думку, що стан їхнього здоров'я – запорука здорової й красивої нації, тому варто дізнатися, що таке – органічне. Але ми дуже бажаємо, щоб батьки, прочитавши книгу своїм малюкам, переглянули підходи до харчування у своїх родинах на користь органічних продуктів.

– Як планується розповсюджувати книжку?

– Насамперед, вона призначена для того, щоб дарувати дітям, які буватимуть на екскурсіях в рамках спільного проекту «Ми органічні». Проте, ряд навчальних закладів і партнерів з органічного сектору вже звертаються за проханням про придбання цієї книги. Але поки що ми видали лише невеличкий сигнальний тираж. Якщо книжка матиме попит, ми збільшимо тираж, щоб презентувати її всім бажаючим.

До речі, спочатку я бачила цю книжку в тонкій журнальній обкладинці, але потім замислилася над випуском її в «кишеньковому» форматі, в цупкій обкладинці, щоб її було зручно брати в дитячий садочок чи школу, або покласти в сумку, і щоб ви-

дання добре зберігалось й слугувало багато років. Тому зараз розглядаю варіант співпраці з професійними дитячими видавництвами. Адже ми створили не просто оповідання, а підняли тему, яку обговорює весь сучасний світ, – здоров'я й органічні продукти харчування. І ще, як піар-менеджер, можу сказати, що видання книг – це одна з найвигідніших інвестицій в розвиток нашого проекту й імідж органічного сегменту України в цілому.

Своїми враженнями про роботу над книгою поділилася й Наталія Переяслівська.

– Як Ви долучилися до цього проекту? – запитали ми Наталію Миколаївну.

– Ще влітку, під час екскурсій юних полтавців у ПП «Агро-екологія», Світлана Луценко звернулася з проханням допомогти скласти програму освітньо-розважальних заходів для дітей трьох вікових категорій. Матеріали про органічне виробництво й продукцію, здорове харчування, ігри, презентації, які я підбирала для цієї програми, і лягли в основу тексту книги.

– Станції, на яких зупиняється потяг із книжки, – це Ваша оригінальна знахідка. Що Вас на неї наштовхнуло?

– Для дитячого сприйняття матеріалу важливо, щоб він був поданий в ігровій, казковій, доступній для них формі. Під час роботи в дитсадочку мені доводилося вигадувати для вихованців подібні варіанти донесення інформації. Ми навіть проводили методичний семінар для колег, під час якого демонстрували схожу подорож сторінками українських казок. Тому, коли почала працювати над книжкою, замислилася над тим, яким чином дітям було б цікаво переходити зі сторінок на сторінку. І тоді виникла ідея віртуальної екскурсії на потязі, із зупинками на станціях, де чекають розповіді про різні аспекти органічного виробництва, продукції, харчування.

– Ваші враження від роботи над книжковим проектом?

– Мені дуже приємно, що моя праця згодилася у цій важливій справі. Думаю, дітям буде цікаво подорожувати по «органічних» сторінках, вони знайдуть там для себе чимало корисного, а батьки краще розумітимуть, чим відрізняється органічна продукція.

Отже, вітаємо авторів і весь творчий колектив книги «Подорож до країни Органіки». Зроблено ще один крок для популяризації органічного виробництва. І це дає надію на краще майбутнє.

Ганна Козельська

Світ дитинства

Маленькі громадяни України

Традиційно на початку нового року ми повідомляємо про повнення наших сіл новими мешканцями.

Протягом 2019 року в селах Михайликівського й Покровського старостинських округів та Ставківської сільради народилося одинадцять діток.

Найбільшою кількістю немовлят порадували родини мешканців Михайликівського старостинського округу. Його голова Михайло Михайлик розповів, що за рік тут народилося 9 малюків – 3 дівчинки й 6 хлопчиків. Від своїх батьків вони отримали чудові імена: Вероніка, Анна, Діана, Ігор, Любомир, Артем, Захар, а ім'я Михайло обрали для своїх синів одразу в двох сім'ях.

Староста Покровського старостинського округу Галина Ключко повідомила, що на його території торік з'явилася на світ дівчинка, яку назвали ніжним іменем Валерія. На території Ставківської сільської ради народився хлопчик з славним іменем Данило.

До речі, за інформацією Шишацького й Зінківського районних відділів державної реєстрації актів цивільного стану, торік у Шишацькому районі було зареєстровано 73 новонароджених, а у Зінківському – 157.

Шкода, що в 2019 році молодими сім'ям нашого краю не вдалося повторити ні своєрідного рекорду 2018 року, коли у селах Михайликівського й Покровського старостинських округів та Ставківської сільради загалом народилося 23 дитини, ні показників 2016 і 2017 років, в які народжувалося 19 немовлят. Утім, це відображає загальну тенденцію. Так, загалом у Полтавській області у 2019 році з'явилося на світ 9103 дитини, що на понад тисячу менше, ніж протягом 2018-го, коли народилося 10198 немовлят.

Та якою б не була статистика, всі батьки хочуть, щоб життя їх дітей склалося щасливо, і роблять для цього все, що від них залежить. В тому числі – й обирають найкращі імена для своїх нащадків. Цими днями Міністерство юстиції України та його територіальні підрозділи оприлюднили інформацію щодо того, як українці називали дітей у минулому році. Так, до списку найуживаніших в країні увійшли імена Анна, Валерія, Марія, Соломія, Софія, Богдан, Дмитро, Іван, Назар, Олександр, більшість з яких залишаються популярними вже не перший рік.

На Полтавщині дівчаток часто називали: Аліса, Анна, Анастасія, Ангеліна, Аріна, Богдана, Валерія, Варвара, Вероніка, Дарина, Дар'я, Вікторія, Емілія, Єва, Злата, Кароліна, Катерина, Марія, Мілана, Поліна, Стефанія, Соломія, Софія, Уляна, хлопчиків – Андрій, Артем, Богдан, Василь, Владислав, Давид, Данило, Дмитро, Захар, Іван, Ілля, Макар, Михайло, Назар, Платон, Роман, Ростислав, Ярослав. Натомість до рідкісних потрапило чимало імен, які мали неабияку популярність у попередні роки, зокрема, Віталіна, Діана, Зоряна, Ілона, Карина, Веніамін, Всеволод, Микита, Родіон.

Чимало батьків бажають, щоб їхня дитина мала унікальне ім'я, обирають його, орієнтуючись на акторів, спортивних «зірок», головних героїв книжок, фільмів тощо. В Україні такими незвичайними іменами торік стали, наприклад, Герда, Золушка, Я, Лада, Фіона, Фея, Ангел, Азарій, Брайан, Вільдан, Граф, Робін, Спартак, Стратон, на Полтавщині – Аріана, Естер, Есенія, Жасміна, Ріана, Меліса, Даніель, Ерік, Зорій, Маріо, Росаріо.

А ми побажаємо, щоб усі малюки росли здоровими і веселими у затишному родинному колі й стабільній комфортній мирній державі.

Тетяна Огнева

Традиції

Тепло Короленкової родини

Під час зимових свят кожна українська родина вшановує віковічні православні традиції. Але в кожному сімействі Новий рік та Різдво святкують по-особливому, тим паче якщо це родини визначних для історії культури і держави людей.

Існує багато легенд про те, які новорічні традиції існували в родині письменника-гуманіста Володимира Галактіоновича Короленка, що пов'язав свою долю із Шишацьким краєм. У щоденниках, листах письменника, які збереглися до нашого часу, ми знаходимо детальні описи сімейних новорічних дійств.

Готуватися до зимових свят у сім'ї Короленків починали заздалегідь. Допущали до цього всі члени родини, разом прикрашаючи ялинку. А вже на Різдво, 25 грудня, відзначали іменини матері письменника Євеліні Йосипівни. Тож цей день у родині Короленків був подвійним святом. Але замикається в родинному колі було не в правилах цих людей. Вони щедро ділилися своєю радістю з іншими, особливо з дітьми. Від Різдва до Водохреща, двері короленкового дому були відчинені для навколишньої дітвори. Володимир Галактіонович ніколи не поділяв дітей на багатих і бідних, родовитих і безродних. До нього міг прийти будь-хто, і кожного зустрічали з радістю, щедро пригощали, влаштовували розваги, наділяли подарунками. Однією з улюблених розваг дітям було «виловлювання» подарунків: хлопчик чи дівчинка закидали вудку в сусідню кімнату, а там хтось із родини чіпляв на неї подарунок. І завжди виходило так, що дитина отримувала саме те, чого їй найбільше хотілося: це могла бути книжка, іграшка, олівці тощо. У центрі святкового дійства завжди була ялинка – зелена, духмяна, гарно прикрашена. Встановлювали також і дідуха. Короленки шанували як католицькі, так і православні традиції.

Значну частину ялинкових прикрас і подарунків робили власними руками, особливо любили таке рукоділля доньки Володимира Галактіоновича – Наталія і Софія. Серед іграшок були і клоуни, і балерини, і Віфлеємська зірка.

Як виглядали ті іграшки, ми знаємо з розповіді працівників Полтавського літературно-меморіального музею В.Г. Короленка. Там зберігається кілька ялинкових прикрас та іграшок понад сторічного віку. Їх дбайливо зберігали в себе вдома як спогади про дитинство кілька корінних полтавців, які в

Фото Артура Кухліка

часи Короленка були маленькими дівчатками. Ці реліквії вони передали музею.

Вже багато років поспіль працівники музею проводять так звані «Короленківські ялинки», запрошуючи сюди на Різдвяні й новорічні свята дітей. Спочатку ці заходи влаштовували для вихованців інтернатів, сиріт, малозабезпечених родин, нині їх можуть відвідати всі бажаючі дітлахи. Кілька років тому вирішили відновити ще й традицію виготовлення ялинкових прикрас. Майстер-класи, під час яких гості музею майструють балерин і клоунів за оригінальними шаблонами, стали дуже популярними у Полтаві. Тепер їх проводять не тільки для дітей, а й для дорослих.

Працівники Короленкової дачі і Центру органічного землеробства ПП «Агроєкологія» довгі роки підтримують дружні зв'язки з працівниками Полтавського музею, тому вирішили долучитися до Короленківських традицій. За порадою звернулися до Людмили Ольховської, науковці провідної співробітниці Полтавського літературно-меморіального музею В.Г. Короленка. Вона із радістю поділилася інформацією про те, як відзначали новорічно-різдвяні свята в родині письменника, шаблонами іграшок, рекомендаціями з проведення майстер-класів. І ось, під час нинішніх зимових канікул, ми вперше провели майстер-клас із виготовлення Короленківської іграшки у Центрі органічного землеробства для учнів старших класів Михайликівського НВК «Загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад». Розпочалася програма на Короленковій дачі, де школярам розповіли про перебування В.Г. Короленка у Хатках, історію відродження меморіальної дачі. Приємно було почути, що діти знають про роль Героя Соціалістичної Праці, Героя України, засновника ПП «Агроєкологія» Семена Свиридоновича Антоненця у відбудові дачі. Усім сподобалися мальовничі краєвиди Хаток, спокій і тиша природи навколо садиби, експозиція музейної кімнати.

А потім програма продовжилася в Центрі органічного землеробства. Тут школярі теж проявили свою обізнаність, розповівши, що вони чимало знають про «Агроєкологію», адже в багатьох батьки працюють у підприємстві. Серед експертів були й відмінники та призери предметних олімпіад і спортивних змагань, які перед Новим роком отримали премії від «Агроєкології» за свої успіхи в навчанні. Вони зізналися, що для них це стало гарним стимулом для того, щоб і надалі добре навчатися й здобувати перемоги.

Уважно слухали діти презентацію «Органіка – тренд нашого часу», ділилися своїми враженнями про органічну продукцію підприємства, яку всі вони знають, споживали і вважають дуже смачною. Цікаво їм було дізнатися і про те, що справжня органічна продукція має бути сертифікованою, і про те, як її відрізнити на полицях магазинів від решти продуктів. На високому рівні пройшла дискусія «Чому я обираю органічне», де кожен впевнено відстоював свою точку зору.

Наприкінці повернулися до короленківської тематики. Виявилося, що школярі поки що не були у полтавському музеї письменника. Тож розповідь про родину В.Г. Короленка, її святкові традиції була для них дуже цікавою. Залюбки взялися вони й за майстрування новорічних іграшок, які прикрашали Короленківську ялинку понад сто років тому. Учні отримали трафарети, необхідні матеріали, і з задоволенням, за допомогою розмовою, взяли за справу. Додому кожен вирушив з іграшкою, яка буде не лише нагадувати про незабутній день, а й неодмінно знайде своє місце на родинній ялинці. Так тепло Короленкової родини продовжує зігрівати дітей через століття, нагадуючи про вічні цінності, навчаючи доброти й людяності.

Наталія Перяслівська, організатор громадських заходів

ІМЕНІННИКИ СІЧНЯ

1 січня

Віра Іванівна ДІДІЧУК, оператор машинного доїння
Валентина Миколаївна ТОЛОК, охоронник
Віталій Васильович ЧОПЕЙ, водій

3 січня

Чінгіз Ідріс-огли МАХМУДОВ, забивач худоби
Василь Михайлович МАРЦІЙЧУК, тракторист-машиніст

5 січня

Ольга Михайлівна КОРОБКА, обліковець

6 січня

Руслан Юрійович ОВЧАРЕНКО, охоронник
Іван Анатолійович ГЕТАЛО, тракторист-машиніст
Оксана Олександрівна САВКО, офіціант

11 січня

Євген Юрійович ПОВОРОЗНЮК, тракторист-машиніст
Іван Анатолійович ЗАМОЖНІЙ, підсобний робітник

14 січня

Лідія Іванівна МАРУСЕНКО, завідувач лазнею

15 січня

Наталія Олександрівна КУЗЬМЕНКО, тваринник

16 січня

Андрій Володимирович ВАВРИЧУК, зоотехнік
Наталія Миколаївна ЛИТВИН, тваринник

17 січня

Олександр Миколайович БАТРАК, електромонтер

19 січня

Тетяна Іванівна ГАВРИЛЯК, кухар
Ніна Василівна НОВІЦЬКА, охоронник

20 січня

Іван Віталійович ПЕРЕТЯТЬКО, водій

21 січня

Ольга Миколаївна БАБИЧ, оператор машинного доїння
Надія Володимирівна КАНІБОЛОЦЬКА, керуюча фермою

22 січня

Людмила Карпівна ПРОКІПЕЦЬ, тваринник

24 січня

Сергій Станіславович КОЗІН, головний агроном
Григорій Петрович МАКОГІН, охоронник

25 січня

Інга Володимирівна ТАРАСКОВА, головний економіст
Михайло Васильович КЛЮЙНИК, тваринник
Лілія Дмитрівна ЧАУС, свинар

27 січня

Тетяна Анатоліївна КУЛИК, провідний бухгалтер
Світлана Федорівна САМСОНЕНКО, підсобний робітник

28 січня

Петро Іванович ВЕРНИГОРА – монтажник
сільгоспзаткування

29 січня

Ігор Станіславович ЯРУЛІН, інженер
Людмила Василівна КРАСНОРУЦЬКА, тваринник
Ганна Василівна ШКУРА, тваринник

30 січня

Володимир Степанович ГОРБОНОС, водій

31 січня

Василь Володимирович ОСИПЧУК, охоронник
Наталія Михайлівна ГУСАК, оператор машинного доїння

**Щиро вітаємо іменинників
та бажаємо здоров'я, успіхів у всіх
справах, щастя, добробуту.**

*Мама – найдорожча і наймиліша людина
в житті кожного. І немає в світі більш прекрасного, ніж-
ного і рідного слова. Мамині руки такі ласкаві,
очі добрі, а серце чутливе і вірне. Мамина любов
не зсає з роками.*

**15 січня нашієї матусі,
бабусі, прабабусі
Валентині
Миколаївні Бігдан
виповнилося 80 років.**

*Прийми, рідненька, від нас найкращі вітання.
Спасибі за ласку, за ніжну турботу,
За чесність, гостинність, невтому роботу.
Господь хай дарує здоров'я і силу,
Спасибі, рідненька, що Ви нас зростили.
Хай серце у грудях ще довго палає,
А руки, мов крила, нас пригортають.
Щоб здоров'я було, щоб жили не тужили,
Ви найбільшого щастя в житті заслужили,
Багата душею, метка, роботяща,
Живіть вічно, мамо, бо Ви в нас найкраща!*

З повагою – чоловік, діти, внуки і правнуки

**«АГРО-ЕКО» – науково-виробниче
видання ПП «Агроєкологія»**

Зареєстровано управлінням
у справах преси та інформації
облдержадміністрації 25.08.2003 р.
Св. ПЛ 596

ЗАСНОВНИК:
Приватне підприємство
«Агроєкологія»
ВИДАВЕЦЬ:
Приватне підприємство
«Агроєкологія»

ШЕФ-РЕДАКТОР:
С.С. Антоненко
**ВІДПОВІДАЛЬНА
ЗА ВИПУСК:**
Г. А. Козельська

РЕДКОЛЕГІЯ:
А.С. Антоненко,
В.М. Самородов,
К.І. Ярченко,
Ю.Д. Лега.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
38013, Шишацький район,
с. Михайлики, вул. Євгена Коновальця, 26
тел. (05352) 9-78-59, 9-76-36.
Газета виходить двічі на місяць.
Наклад: 1300 екз.

ВІДДРУКОВАНО
у ТОВ «Видавництво
«Миргород»
Зам. №
Розповсюджується
безкоштовно.